

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjevi br. 53977/14 i 41902/15
Božo DERBUC i Lidija DERBUC protiv Hrvatske
i Bruno SVEČAK i drugi protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 15. ožujka 2022.
godine u vijeću u sastavu:

Marko Bošnjak, *predsjednik*,

Péter Paczolay,

Krzysztof Wojtyczek,

Alena Poláčková,

Lorraine Schembri Orland,

Ioannis Ktistakis,

Davor Derenčinović, *suci*,

i Renata Degener, *tajnica Odjela*,

uzimajući u obzir gore navedene zahtjeve podnesene 23. srpnja 2014.
odnosno 18. kolovoza 2015. godine,

uzimajući u obzir očitovanja koja je dostavila tužena Vlada i odgovore na
očitovanja koje su dostavili podnositelji zahtjeva,

nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Popis podnositelja zahtjeva naveden je u prilogu. Prvog podnositelja i drugu podnositeljicu zahtjeva pred Sudom je zastupao g. E. Crnovšaniin, odvjetnik iz Zagreba. Trećeg i četvrtog podnositelja i petu podnositeljicu zahtjeva zastupala je gđa B. Musulin, odvjetnica iz Zagreba.

2. Hrvatsku Vladu („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenična stanja predmeta, kako su ih iznijele stranke, mogu se sažeti kako slijedi.

1. Prvi podnositelj i druga podnositeljica (zahtjev br. 53977/14)

4. Dana 5. kolovoza 1999. sin prvog podnositelja i druge podnositeljice, M.D., ozlijeđen je u motociklističkoj nesreći u dobi od 16 godina.

5. Godine 2002. vozač koji je prouzročio nesreću osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci uz primjenu uvjetne osude od dvije godine.

6. Pravomoćnom sudskom presudom od 10. svibnja 2005. M.D.-u je dosuđena naknada štete za ozljede zadobivene u nesreći u iznosu od približno 59.000,00 eura (EUR).

7. Godine 2004. prvi podnositelj i druga podnositeljica podnijeli su tužbu za naknadu štete na Općinskom sudu u Zagrebu protiv osiguravajućeg društva E. zbog duševnih boli koje su pretrpjeli zbog teškog invaliditeta prouzročenog njihovu sinu u navedenoj nesreći. Naveli su da je njihovu sinu utvrđena invalidnost od 80 % i da mu je potrebna pomoć u svakodnevnim radnjama, kao što su odijevanje i svakodnevna briga o higijeni.

8. Dana 25. rujna 2008. prvostupanjski sud presudio je u korist podnositelja zahtjeva i dosudio im naknadu na ime nematerijalne štete u iznosu od 220.000,00 hrvatskih kuna (HRK; približno 30.000,00 eura (EUR)) po osobi te je tuženiku naložio da im nadoknadi troškove postupka u iznosu od 106.420,00 kuna (približno 14.500,00 eura). Tuženik je uredno potraživao naknadu troškova postupka, ali je njegov tužbeni zahtjev odbijen jer su podnositelji u cijelosti uspjeli sa svojim tužbenim zahtjevom.

9. Povodom žalbe tuženika, dana 3. ožujka 2009. Županijski sud u Zagrebu potvrdio je prvostupanjsku presudu.

10. Povodom revizije tuženika, dana 25. kolovoza 2010. Vrhovni sud Republike Hrvatske preinačio je presude nižih sudova i odbio tužbeni zahtjev prvog podnositelja i druge podnositeljice utvrdivši da stupanj invaliditeta njihova sina nije bio dovoljno težak da bi opravdao dosuđivanje naknade štete. Podnositeljima je naloženo i platiti tuženiku 72.300,00 kuna (približno 9.600,00 eura) na ime naknade troškova postupka, koji su se sastojali od naknada za zastupanje tuženika po odvjetnicima.

11. Dana 7. ožujka 2011. prvi podnositelj i druga podnositeljica podnijeli su ustavnu tužbu protiv presude Vrhovnog suda. Prigovorili su da su prekomjeran iznos troškova i nedostatak pravne sigurnosti u sudskoj praksi Vrhovnog suda doveli do povrede njihovih prava zajamčenih člankom 29. Ustava i člankom 6. Konvencije.

12. Dana 23. siječnja 2014. Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva.

2. *Treći i četvrti podnositelj i peta podnositeljica (zahtjev br. 41902/15)*

13. Dana 7. listopada 2004. brat trećeg podnositelja i sin četvrtog podnositelja i pete podnositeljice smrtno je stradao u prometnoj nesreći u kojoj je sudjelovalo neidentificirano vozilo.

14. Dana 7. studenoga 2005. treći i četvrti podnositelj i peta podnositeljica pokrenuli su parnični postupak za naknadu štete pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu protiv Hrvatskog ureda za osiguranje, privatnog subjekta koji djeluje kao udruga osiguravajućih društava u Hrvatskoj u slučajevima cestovnih prometnih nesreća u kojima su sudjelovala neidentificirana vozila. Tražili su naknadu na ime nematerijalne štete u iznosu od 222.000,00 kuna (približno 30.000,00 eura) i potraživali su troškove i izdatke za postupak u iznosu od 44.497,21 kunu (približno 6.000,00 eura), sa zakonskim zateznim kamatama.

15. Dana 9. lipnja 2009. Općinski građanski sud u Zagrebu odbio je tužbu trećeg i četvrtog podnositelja i pete podnositeljice uz obrazloženje da je do prometne nesreće došlo jer je njihov srodnik bio u pijanom stanju. Taj sud je podnositeljima naložio da tuženiku plate 57.252,00 kune (približno 7.800,00 eura) na ime troškova i izdataka za postupak.

16. Dana 25. siječnja 2011. Županijski sud u Zagrebu odbio je žalbu podnositelja, ali je umanjio iznos troškova na 36.600,00 kuna (približno 4.900,00 eura).

17. Podnositelji zahtjeva zatim su podnijeli reviziju Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, koja je odbijena 27. svibnja 2014.

18. Dana 2. prosinca 2014. podnositelji su podnijeli ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske tvrdeći, *inter alia*, da je prekomjeren iznos dosuđen na ime troškova postupka predstavljao nerazmjerno ograničenje njihova prava na pristup sudu.

19. Dana 19. veljače 2015. Ustavni sud proglasio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva nedopuštenom kao očigledno neosnovanu.

B. Mjerodavno domaće pravo i praksa

20. Mjerodavne odredbe domaćeg prava sažete su u predmetu *Čolić protiv Hrvatske* (br. 49083/18, stavci 12. – 21., 18. studenoga 2021.).

21. U svojoj presudi br. Rev-129/09-2 od 23. ožujka 2010. Vrhovni sud presudio je da osiguravajuće društvo, koje ima svoje vlastite pravnike, nema pravo na naknadu troškova zastupanja po odvjetnicima na temelju Tarife o nagradama i naknadama za rad odvjetnika.

22. Dana 22. listopada 2012., na sjednici Građanskog odjela, Vrhovni sud zauzeo je sljedeće pravno shvaćanje, koje je obvezujuće za sva vijeća i suce tog suda:

“Pravna osoba kao stranka u postupku ima pravo na naknadu troškova parničnog postupka (u skladu s odredbama čl. 154. i čl. 1555. ZPP) za zastupanje po punomoćniku odvjetniku, iako ima u radnom odnosu diplomirane pravnike s položenim pravosudnim

ispitom koji ispunjavaju zakonske pretpostavke za zastupanje te pravne osobe u postupcima pred sudovima.”

PRIGOVORI

23. Svi podnositelji zahtjeva prigovorili su na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije da je prekomjerni iznos troškova koji im je bilo naloženo platiti predstavljao povredu njihova prava na pristup sudu. Prvi podnositelj i druga podnositeljica prigovorili su i da su njihova prava zajamčena člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju također bila povrijeđena.

24. Prvi podnositelj i druga podnositeljica nadalje su prigovorili na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije zbog duljine trajanja postupka i nedostatka pravne sigurnosti uzrokovanog različitim stavovima Vrhovnog suda.

PRAVO

A. Spajanje zahtjeva

25. Uzimajući u obzir sličan predmet spora podnesenih zahtjeva, Sud smatra prikladnim ispitati ih zajedno.

B. Navodna povreda članka 6. stavka 1. Konvencije i članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju zbog troškova postupka

26. Podnositelji zahtjeva prigovorili su na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije da je prekomjeren iznos troškova koji im je bilo naloženo platiti predstavljao povredu njihova prava na pristup sudu. Ta odredba u mjerodavnom dijelu glasi kako slijedi:

Članak 6.1.

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ... svatko ima pravo da ... sud pravično... ispita njegov slučaj ...“

27. Prvi podnositelj i druga podnositeljica prigovorili su i da je iznos troškova postupka koji im je bilo naloženo platiti predstavljao povredu njihovih prava zajamčenih člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, koji glasi kako slijedi:

Članak 1. Protokola br. 1.

“Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnoga prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.“

1. Tvrđnje stranaka

28. Vlada je tvrdila da iznosi troškova koje je podnositeljima naloženo snositi nisu bili prekomjerni niti su predstavljali nerazmjernan teret za podnositelje. Nakon što su domaći sudovi utvrdili da su tužbeni zahtjevi podnositelja zahtjeva bili neosnovani, nisu imali drugog izbora nego primijeniti pravilo „gubitnik plaća” u odnosu na troškove parničnog postupka, za koje je Sud prethodno utvrdio da je u skladu s Konvencijom. Domaći sudovi preispitali su sve troškove koje su tuženici potraživali i dosudili su im samo one troškove koji su bili nužni za vođenje postupka.

29. Kada je riječ o predmetu prvog podnositelja i druge podnositeljice, Vlada je pojasnila da je tuženik pravovremeno podnio specificiran zahtjev za naknadu troškova prvostupanjskom sudu, a kasnije i višim sudovima. Tvrđila je i da rješenje o troškovima doneseno u njihovu predmetu nije predstavljalo nerazmjerno miješanje u njihovo pravo vlasništva. Postupak koji su pokrenuli podnositelji odnosio se na privatnopravni spor i nije se odnosio ni na kakva materijalna prava sadržana u Konvenciji. Tuženik je imao pravo angažirati odvjetnika, a troškovi su mu dosuđeni nakon što je u potpunosti uspio u parnici. Presuda Vrhovnog suda o osnovanosti tužbenog zahtjeva nije bila proizvoljna ili nerazumna, procesna prava podnositelja zahtjeva u postupku nisu bila povrijeđena, a domaći sudovi uzeli su u obzir njihovu financijsku situaciju.

30. Prvi podnositelj i druga podnositeljica tvrdili su da je rješenje o troškovima koje je Vrhovni sud donio u njihovu predmetu dovelo do neopravdanog ograničenja njihova prava na pristup sudu i ugrozilo njihovu egzistenciju. Osim što je ukinuo drugostupanjsku presudu i odbio njihov tužbeni zahtjev, Vrhovni sud također im je naložio platiti nerazumne i nepotrebne troškove odvjetnika osiguravajućem društvu, koje je pred sudom mogao zastupati jedan od njegovih zaposlenika koji je kvalificiran za zastupanje stranaka u sudskom postupku, i unatoč činjenici da tuženik nikada nije uredno potraživao naknadu troškova postupka u skladu s domaćim pravom. Podnositelji zahtjeva, koji su bili u teškoj financijskoj situaciji, kao zaštićeni najmoprinci koji se brinu o svojem sinu s invaliditetom i još jednom djetetu, nisu trebali snositi prekomjernan teret plaćanja odvjetničkih troškova koji su bili nepotrebni.

2. Ocjena Suda

31. Opća načela o pristupu sudu u predmetima o troškovima postupka nedavno su sažeta u gore navedenom predmetu *Čolić* (stavci 39. – 44.).

32. Sud prihvaća da bi se zahtjev da podnositelji zahtjeva plate troškove zastupanja tuženika u odgovarajućem postupku mogao tumačiti kao

ograničenje koje narušava pravo na pristup sudu, koje je težilo legitimnom cilju osiguranja pravilnog djelovanja pravosudnog sustava i zaštite prava drugih odvrćanjem od neutemeljenih parnica i preuveličanih troškova (vidi gore navedeni predmet *Čolić*, stavak 45.; *Klauz protiv Hrvatske*, br. 28963/10, stavci 81. i 84., 18. srpnja 2013.; i *Cindrić i Bešlić protiv Hrvatske*, br. 72152/13, stavci 95. – 96., 119. i 121., 6. rujna 2016.).

33. Sud je ranije smatrao da nerazumni troškovi postupka mogu otvoriti pitanje na temelju Konvencije prvenstveno u slučajevima kada stranka uspije s osnovom tužbenog zahtjeva, ali ne s cijelim iznosom i kada troškovi postupka „pojeduu” veliki dio financijske naknade u predmetu ili čak cjelokupnu naknadu (vidi gore navedene predmete *Čolić*, stavak 46. i *Klauz*, stavak 76.). Sud je prihvatio i da visoki parnični troškovi mogu iznimno otvoriti i pitanje na temelju Konvencije u slučajevima kada je stranka bila potpuno neuspješna s osnovom tužbenog zahtjeva u situacijama u kojima ta stranka iz nekog razloga nije mogla predvidjeti svoje izgleda za uspjeh jer je, primjerice, ishod postupka u predmetu ovisio o tumačenju novog pravnog pitanja (vidi, primjerice, gore navedeni predmet *Cindrić i Bešlić*, stavak 107.).

34. U ovom predmetu, podnositelji zahtjeva pokrenuli su parnične postupke protiv privatnih osiguravajućih društava tražeći naknadu štete nastale zbog teške tjelesne ozljede odnosno smrti njihovih bliskih srodnika. Domaći sudovi u konačnici su u cijelosti odbili njihove tužbene zahtjeve utvrdivši da u njihovim predmetima nisu bili ispunjeni uvjeti za dosuđivanje tražene naknade za nematerijalnu štetu (vidi stavke 10. i 15. ove odluke). Konkretno, u predmetu prvog podnositelja i druge podnositeljice Vrhovni sud smatrao je da stupanj invaliditeta njihova sina nije opravdavao dosuđivanje naknade za nematerijalnu štetu podnositeljima kao njegovim roditeljima. U predmetu trećeg i četvrtog podnositelja i pete podnositeljice domaći su sudovi smatrali da je srodnik podnositelja zahtjeva sam prouzročio tragičnu nesreću upravljajući vozilom u pijanom stanju i da je stoga odgovornost osiguravatelja bila isključena.

35. Prema mišljenju Suda, nema ničeg proizvoljnog u zaključcima domaćih sudova u predmetima podnositelja zahtjeva. Sudovi su donijeli obrazložene odluke na tri razine nadležnosti u kontradiktornim postupcima. Predmeti podnositelja zahtjeva nisu se odnosili na situacije u kojima su njihovi tužbeni zahtjevi bili osnovani, ali su iznosi troškova dosuđeni protivnim stranama bili toliko prekomjerni da su „pojeli” naknadu za dio njihovih zahtjeva s kojim su uspjeli (usporedi gore navedeni predmet *Čolić*, stavak 46., i gore navedeni predmet *Klauz*, stavci 91. – 93.). Nisu se odnosili ni na situaciju u kojoj je sudska praksa domaćih sudova bila nejasna u trenutku kada su podnijeli svoje tužbene zahtjeve (usporedi gore navedeni predmet *Cindrić i Bešlić*, stavci 106. – 107.).

36. Nadalje, Sud primjećuje da mu podnositelji zahtjeva nisu dostavili dostatne dokaze kojima bi pokazali da je iznos troškova koji im je bilo

naloženo platiti, a koji je bio znatno niži nego u predmetima *Klauz* ili *Cindrić i Bešlić*, predstavljao velik teret s obzirom na njihovu konkretnu financijsku situaciju (usporedi gore navedeni predmet *Cindrić i Bešlić*, stavak 109., koji se odnosio na spor protiv države). Konačno, predmet se nije odnosio na naknadu nastalih troškova prema državi koju zastupa državno odvjetništvo, već privatnim subjektima koje zastupaju odvjetnici (usporedi gore navedeni predmet *Klauz*, stavak 95.).

37. S obzirom na gore navedeno, Sud presuđuje da nalog podnositeljima zahtjeva da snose sve troškove pravnog zastupanja tuženika u postupcima kojima prigovaraju nije predstavljao nerazmjerno ograničenje njihova prava na pristup sudu (usporedi gore navedeni predmet *Cindrić i Bešlić*, stavak 122.; i gore navedeni predmet *Klauz*, stavak 97.).

38. Prigovor podnositelja zahtjeva na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije zbog nedostatka pristupa sudu stoga je očigledno neosnovan i mora se odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom (a) i stavkom 4. Konvencije.

39. Iz istih razloga Suda smatra da je prigovor prvog podnositelja i druge podnositeljice na temelju članka 1. Protokola br. 1 također očigledno neosnovan i mora se odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom (a) i stavkom 4. Konvencije.

C. Preostali prigovori na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije

40. Pozivajući se na članak 6. stavak 1. Konvencije, prvi podnositelj i druga podnositeljica nadalje su prigovorili nedostatku pravne sigurnosti tvrdivši da je sudska praksa Vrhovnog suda o pravu pravnih osoba koje zapošljavaju kvalificirane pravnike na naknadu troškova parničnog postupka kada ih zastupaju odvjetnici bila nedosljedna. Pozivajući se na presudu Vrhovnog suda br. Rev-129/09-2 od 23. ožujka 2010. (vidi stavak 21. ove odluke), u kojoj je taj sud presudio da osiguravajuća društva koja zapošljavaju kvalificirane pravnike nemaju pravo na naknadu troškova zastupanja po odvjetnicima, prvi podnositelj i druga podnositeljica tvrdili su da je Vrhovni sud bio izvor pravne nesigurnosti o tom pitanju. U prilog svojoj tvrdnji da su u sudskoj praksi Vrhovnog suda u vezi s troškovima postojale dugotrajne i duboke nedosljednosti pozvali su se i na niz drugih odluka tog suda, kojima je svakoj stranci naloženo da snosi svoje troškove zastupanja. Konačno, prvi podnositelj i druga podnositeljica prigovorili su i nerazumnoj duljini trajanja postupka u njihovu predmetu.

41. Vlada je dostavila sedam odluka Vrhovnog suda, sedam odluka županijskih sudova i dvadeset i dvije odluke raznih općinskih sudova kojima je utvrđeno da pravne osobe koje su uspjele u parničnom postupku imaju pravo na naknadu troškova zastupanja po odvjetniku, bez obzira na to što zapošljavaju interne (korporativne) pravnike koji su ih mogli zastupati pred sudovima. Samo u jednom predmetu na koji su se pozvali podnositelji, Rev-

129/09-2 od 23. ožujka 2010., Vrhovni sud zauzeo je drugačiji stav, što nije bilo dostatno da se dokaže da njegova sudska praksa nije bila stabilna i dosljedna. Osim toga, Vrhovni sud u svom je obvezujućem pravnom shvaćanju od 22. listopada 2012. pojasnio da pravne osobe imaju pravo na naknadu troškova zastupanja po odvjetnicima.

1. Nedostatak pravne sigurnosti

42. Opća načela primjenjiva na predmete koji se odnose na proturječne odluke u sudskoj praksi sažeta su u predmetu *Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske* ([VV], br. 13279/05, stavci 49. – 58. i 61., 20. listopada 2011.). Sud je potvrdio da se ta načela primjenjuju i u predmetima koji se odnose na razlike koje postoje prvenstveno u sudskoj praksi najvišeg domaćeg suda (vidi *Grkokatolička župa Lupeni i drugi protiv Rumunjske* [VV], br. 76943/11, stavak 117., 29. studenoga 2016.).

43. Sud primjećuje da je odluka Vrhovnog suda na koju su se pozvali podnositelji zahtjeva doista suprotna zaključku donesenom u predmetu podnositelja zahtjeva. Međutim, iz primjera brojnih sudskih presuda koje je dostavila Vlada proizlazi da je u najvećem dijelu sudske prakse primijenjen pristup usvojen u predmetu podnositelja zahtjeva, odnosno da pravne osobe koje zapošljavaju kvalificirane pravnike imaju pravo na naknadu troškova za zastupanje po odvjetnicima.

44. Sud nadalje primjećuje da se čini da je odluka Vrhovnog suda Rev-129/09-2 od 23. ožujka 2010., na koju su se pozvali podnositelji zahtjeva, jedini slučaj u kojem je taj sud zauzeo stav suprotan svojoj uobičajenoj sudskoj praksi (vidi stavak 42. ove odluke). Doista, podnositelji zahtjeva nisu mogli dostaviti daljnje odluke domaćih sudova u kojima je primijenjen isti pristup. Činjenica da je u nekim presudama Vrhovni sud smatrao, ili je potvrdio odluku nižeg suda, da svaka stranka snosi svoje troškove zastupanja, ne ukazuje na nedosljednost kojoj se prigovara, jer se ne odnosi na konkretna pitanja naknade troškova odvjetnika pravnim osobama koje zapošljavaju kvalificirane pravnike.

45. U takvim okolnostima, Sud ne može zaključiti da su postojale dugotrajne i duboke razlike u sudskoj praksi Vrhovnog suda. Međutim, čak i pod pretpostavkom da je postojala neka vrsta nedosljednosti u relevantno vrijeme, Sud je uvjeren da je Vrhovni sud u svom obvezujućem pravnom shvaćanju od 22. listopada 2012. pojasnio pristup koji je potrebno primjenjivati i potvrdio rješenje koje je primijenio u predmetu podnositelja zahtjeva (vidi stavak 22 ove odluke).

46. Iz toga slijedi da je ovaj prigovor očigledno neosnovan i mora se odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom (a) i stavkom 4. Konvencije.

2. *Duljina trajanja postupka*

47. Konačno, kad je riječ o prigovoru prvog podnositelja i druge podnositeljice o nerazumnoj duljini trajanja postupka pred redovnim sudovima, u situaciji u kojoj se njihov predmet vodio u razdoblju od veljače 2004. do veljače 2011., Sud primjećuje da je u razdoblju od 29. prosinca 2005. do 13. ožujka 2013. godine zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku na temelju članka 27. i 28. Zakona o sudovima iz 2005. godine prihvaćao kao djelotvorno pravno sredstvo na temelju članka 13. Konvencije. To je stoga značilo da se to sredstvo mora iscrpiti u smislu članka 35. stavka 1. prije nego što se Sudu podnese bilo kakav prigovor o nerazumnoj duljini trajanja sudskog postupka u Hrvatskoj (vidi *Pavić protiv Hrvatske*, br. 21846/08, stavak 36., 28. siječnja 2010.). Međutim, podnositelji zahtjeva nikad nisu iskoristili to pravno sredstvo. U skladu s tim, ovaj dio njihova prigovora mora se odbaciti na temelju članka 35. stavaka 1. i 4. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava.

48. Kad je riječ o duljini trajanja postupka pred Ustavnim sudom, koji je trajao približno dvije godine i deset mjeseci, u okolnostima ovog predmeta Sud ne smatra da je taj rok prekomjeran (vidi *Posedel-Jelinović protiv Hrvatske*, br. 35915/02, stavak 26., 24. studenoga 2005.). Proizlazi da je ostatak zahtjeva očigledno neosnovan i mora se odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom (a) i stavkom 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

odlučuje spojiti zahtjeve;

utvrđuje da su zahtjevi nedopušteni.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 7. travnja 2022.

Renata Degener
Zamjenica tajnika

Marko Bošnjak
Predsjednik

Prilog

Zahtjev br. 53977/14

Br.	Ime podnositelja / podnositeljice zahtjeva	Godina rođenja	Državljanstvo	Prebivalište
1	Božo DERBUC	1957.	hrvatsko	Zagreb
2	Lidija DERBUC	1960.	hrvatsko	Zagreb

Zahtjev br. 41902/15

Br.	Ime podnositelja / podnositeljice zahtjeva	Godina rođenja	Državljanstvo	Prebivalište
1	Bruno SVEČAK	1979.	hrvatsko	Vrbovec
2	Ivan SVEČAK	1957.	hrvatsko	Vrbovec
3	Vesna SVEČAK	1963.	hrvatsko	Vrbovec

© 2022 Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava provjerio je točnost prijevoda, te proveo lekturu i pravnu redakтуру istoga.